

Mall för förvaltningsstadga för landskapet

Kommunförbundet och Österbottens förbund
Landskapsbesök 16.4.2018
Riitta Myllymäki, ledande jurist

Förvaltningsstadga för landskapet

- Landskapsfullmäktige godkänner förvaltningsstadgan
- Det centrala styrmedlet för landskapets verksamhet, innehållet föreskrivs i 78 § i landskapslagen
- Reglering av landskapets organ och tjänsteinnehavare samt hur befogenheterna och ansvaret är fördelade mellan dem
 - landskapen har stor prövningsrätt
 - bestämmelser som behövs för förvaltningen, verksamheten och beslutsfattandet följer landskapets bedömning
- Landskapsfullmäktige kan delegera beslutanderätt endast genom förvaltningsstadgan
 - Landskapsstyrelsen och andra organ i landskapet kan ge anvisningar där beslut om vidaredelegering av beslutanderätt ingår

Mall för förvaltningsstadga för landskapet

DEL I

TJÄNSTEANORDNARENS FÖRVALTNING OCH VERKSAMHET

- 1 kap: Ledning av landskapet
- 2 kap: Landskapets organ
- 3 kap: Personalorganisationen
- 4 kap: Ägarstyrning, koncernstyrning och avtalsstyrning
- 5 kap: Organens uppgifter och befogenhetsfördelningen
- X kap: [Samarbetsområden för landskapen](#)
- 6 kap: Befogenheter i personalfrågor
- 7 kap: Dokumentförvaltning
- [Tvåspråkiga landskap](#)
- X kap: [Språkliga rättigheter](#)

DEL II

LANDSKAPETS TJÄNSTEPRODUKTION

- 8 kap: Landskapets affärsverk

DEL III

EKONOMI OCH KONTROLL

- 9 kap: Ekonomi
- 10 kap: Extern kontroll
- 11 kap: Intern kontroll och riskhantering

DEL IV

LANDSKAPSFULLMÄKTIGE

- 12 kap: Landskapsfullmäktiges verksamhet
- 13 kap: Landskapsfullmäktiges sammanträden
- 14 kap: Majoritetsval och proportionella val
- 15 kap: Fullmäktigeledamöternas rätt att väcka motioner och framställa frågor

DEL V

BESLUTS- OCH FÖRVALTNINGSFÖRFARANDE

- 16 kap: Sammanträdesförfarande
- 17 kap: Övriga bestämmelser

Landskapets organisation

- Landskapslagen tillåter olika slags lednings- och organisationskoncept
- Landskapsfullmäktiges prövningsrätt när det gäller att besluta om organisationen begränsas av landskapslagens bestämmelser och begränsningarna i landskapets uppgiftsområden enligt speciallagstiftningen
- Inom vissa uppgiftsområden krävs att tjänsteanordnaren och tjänsteproducenten skiljs åt, t.ex.
 - inom socialvården, hälso- och sjukvården, räddningsväsendet, tillväxttjänsterna
- detta beaktas i förvaltningsstadgans bestämmelser om uppgifterna för och befogenhetsfördelningen mellan landskapets myndigheter → tjänsteproduktionen i landskapets affärsverk
- Landskapens lagstadgade samarbetsförpliktelser → i förvaltningsstadgan för det landskap som sköter uppgifterna bestäms landskapsmyndigheternas befogenheter och uppgifter i enlighet med ett samarbetsavtal

1 kap. Ledning av landskapet

§ 2 Ledning av landskapet

Ledningen av landskapet bygger på **landskapsstrategin, ekonomiplanen, budgeten** och övriga beslut av landskapsfullmäktige.

Landskapsfullmäktige svarar för landskapets verksamhet och ekonomi, utövar landskapets beslutanderätt och delegerar beslutanderätt genom bestämmelser i förvaltningsstadgan.

Landskapsstyrelsen svarar för beredningen och verkställigheten av landskapsfullmäktiges beslut och för tillsynen över beslutens laglighet.

Landskapsstyrelsen leder landskapets verksamhet, förvaltning och ekonomi. Landskapsstyrelsen svarar för samordningen av landskapets verksamhet, för ägarstyrningen och för landskapets personalpolitik och sörjer dessutom för landskapets interna kontroll och riskhanteringen.

Landskapsdirektören, som är underställd landskapsstyrelsen, leder landskapets förvaltning, skötseln av landskapets ekonomi samt landskapets övriga verksamhet. Landskapsdirektören svarar för beredningen av ärenden som ska behandlas av landskapsstyrelsen.

Landskapsstyrelsens ordförande är förtroendevald på heltid/deltid.

2 kap. Landskapets organ

- Landskapsfullmäktiges storlek
- Landskapsstyrelsens sammansättning, presidium
- Landskapsstyrelsens sektioner
 - Koncernsektionen
 - Avtalssektionen
 - Sektionen för intern kontroll och riskhantering
- Revisionsnämndens sammansättning, presidium
- Nämndernas sammansättning, presidium
 - *utskottsmodellen, ordförandemodellen*
- Gemensam nämnd/direktion för flera landskap (i förvaltningsstadgan för det ansvariga landskapet)
- ❖ Bestäms vilket organ som är hälsoskyddsmyndighet för landskapet
- ❖ Bestäms vilket organ som är byggnadstillsyns- och miljövårdsmyndighet (om kommunerna gett uppgiften till landskapet)

2 kap. Landskapets organ

- Direktionernas sammansättning, presidium
 - ✓ Bestämmelser om affärsverkens direktioner finns i kapitlet om affärsverk.
- Landskapsvalnämnd
- Organ för deltagande och påverkan
 - Landskapet har ett *ungdomsfullmäktige*, ett *äldreråd* och ett *råd för personer med funktionsnedsättning*. Landskapsstyrelsen fattar beslut om sammansättningen, inrättandet och verksamhetsförutsättningarna för dem.
 - I tvåspråkiga landskap ska det finnas ett *påverkansorgan för den språkliga minoriteten*. Till medlemmar i organet väljs personer som representerar de invånare i landskapet som hör till den språkliga minoriteten.
 - I landskapet Lappland ska det finnas ett *påverkansorgan för samiskan*.

3 kap. Personalorganisationen

Bestämmelserna är utarbetade utifrån en tänkbar modell där landskapets organisation är uppdelad på verksamhetsområden som består av ansvarsområden som består av enheter

- bestämmelser om direktörer och chefer för verksamhetsområdena, ansvarsområdena och enheterna, och om deras lednings- och utvecklingsuppgifter och ställföreträdare

Ett affärsverk kan ha flera produktionsenheter

- affärsverkets personalorganisation beskrivs i kapitlet om affärsverk

4 kap. Ägarstyrning, koncernstyrning och avtalsstyrning

- I förvaltningsstadgan definieras koncernledningen och fastställs koncernledningens uppgifter och befogenhetsfördelningen.
- **Landskapets verksamhet:** landskapets och landskapskoncernens verksamhet samt övrig verksamhet som grundar sig på ägande, avtal och finansiering
- Landskapet ska styra och övervaka produktionen av de tjänster som hör till landskapets organiseringsansvar
 - Social- och hälsovårdstjänster
 - Regionutvecklingstjänster
 - Områdesanvändningstjänster
 - Trafiktjänster
 - Tillväxttjänster
 - Tjänster för invandrare
 - Tjänster inom jordbruk och livsmedelsproduktion
 - Utvecklingstjänster på landsbygden
 - Räddnings- och säkerhetstjänster
 - Tjänster inom vatten- och havsvård
 - Naturvårdstjänster
 - Tjänster inom vatten- och fiskerihushållning
 - Miljöhälsotjänster

§ 22 Koncernledningens uppgifter och befogenhetsfördelningen

Landskapsstyrelsen

1. svarar för utvecklingen av ägarpolitiken, principerna för ägarstyrningen och koncerndirektivet samt beredningen av ärendena för landskapsfullmäktige
2. svarar för att ägarstyrningen genomförs samt organiserar koncernledningen och koncernövervakningen
3. bestämmer vilket ansvar tjänsteinnehavarna inom koncernledningen har för ägarstyrningen och hur deras arbete fördelas på varje dottersammanslutning och intressesammanslutning
4. ger landskapsfullmäktige halvårsvis/kvartalsvis en rapport om hur bolagens mål har nåtts och hur deras ekonomiska ställning utvecklats samt en bedömning av den kommande utvecklingen och riskerna
5. utvärderar årligen hur ägarstyrningen lyckats med tanke på landskapskoncernens fördel som helhet, riskhanteringen och förfarandena samt låter utföra en extern utvärdering en gång per fullmäktigeperiod
6. behandlar resultaten och slutledningarna av utvärderingarna i samråd med landskapsfullmäktiges presidium

§ 22 Koncernledningens uppgifter och befogenhetsfördelningen

Koncernsektionen

1. följer upp och utvärderar hur bolagens mål uppfyllts och hur deras ekonomiska ställning utvecklats samt framställer vid behov förslag till landskapsstyrelsen
2. uttalar landskapets åsikt före beslutsfattandet i de ärenden som koncerndirektivet kräver
3. svarar för utnämningen av ledamöterna i dottersammanslutningarnas styrelser
4. utser landskapets kandidater till dottersammanslutningarnas styrelser
5. utser ombud till bolagsstämmorna och ger dem de anvisningar som ägarstyrningen förutsätter

Landskapsdirektören ska leda koncernen och genom aktiv ägarstyrning bidra till förvaltningen och verksamheten i de bolag som han eller hon ska styra.

Tjänsteinnehavarna X och Y ska genom aktiv ägarstyrning bidra till förvaltningen och verksamheten i de bolag som de ska styra.

§ 23 Uppgifter och ansvarsfördelning inom avtalsstyrningen

Landskapsstyrelsen svarar för avtalsstyrningen och för styrningen och övervakningen av andra aktörer som producerar tjänster som hör till landskapets organiseringsansvar samt ger närmare anvisningar om avtalshanteringen och förordnar avtalsansvariga.

Nämnderna förordnar avtalsansvariga inom sitt verksamhetsområde.

Avtalssektionen

- svarar för utarbetandet av landskapets avtalsanvisningar,
- svarar för principerna för kartläggning av avtalsrisker,
- bestämmer principerna för övervakning och rapportering av avtal,
- följer upp och utvärderar hur avtal och de villkor som landskapet ställt upp genom förvaltningsbeslut utfaller samt framställer vid behov förslag till landskapsstyrelsen
- följer upp och utvärderar nivån på ersättningarna till producenterna och framställer förslag till landskapsstyrelsen om justeringar

§ 24 Styrning av producenter av social- och hälsovårdstjänster (landskapets beslut binder producenterna)

Landskapsfullmäktige/landskapsstyrelsen beslutar om förutsättningarna för produktion av tjänster som hör till landskapets organiseringsansvar och om producenternas skyldigheter (förvaltningsbeslut om villkor som ställs på tjänsteproducenter, villkor och ersättningar)

Landskapsstyrelsen svarar för styrningen och övervakningen av dem som producerar tjänster som hör till landskapets organiseringsansvar.

Landskapsstyrelsen beslutar om

1. godkännande av producenter av direktvalstjänster och kundsedelstjänster samt ...
2. avtal som ingås med producenter av direktvalstjänster

3. ...

5 kap Organens uppgifter och befogenhetsfördelningen

- I detta kapitel finns de flesta besluten om delegering av landskapsfullmäktiges beslutanderätt; bestämmelser om uppgifter och befogenhetsfördelning enligt sakfråga finns också i andra kapitel
- ❖ I speciallagar finns bestämmelser om delegering av beslutanderätt till tjänsteinnehavare hos landskapet (organiseringssuppgifter/anställda vid affärsverk)
- ❖ Förvaltningsutskottet 3/2018: föreslår att bestämmelser om övertagningsrätt för landskapsstyrelsen och affärsverksdirektioner tas med i landskapslagen, landskapsstyrelsen ska inte ha övertagningsrätt till beslut av affärsverkets myndigheter

§ 33 Vidaredelegering av beslutanderätt

Ett organ eller en tjänsteinnehavare kan besluta vidaredelegera sin i detta kapitel bestämda beslutanderätt till en underlydande myndighet. Beslutanderätt som delegerats på detta sätt får inte ytterligare delegeras vidare.

9 kap. Landskapets affärsverk

- 52 § i landskapslagen: landskapet ska inrätta ett eller flera affärsverk
- 22 § i lagen om ordnandet av social- och hälsovården: Landskapets affärsverk svarar för landskapets egen tjänsteproduktion.
- 4 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet: Landskapets affärsverk svarar för landskapets egen tjänsteproduktion.
- etc.
- Affärsverken har i fråga om verksamheten och ekonomin en separat ställning inom landskapet, affärsverken leds av en direktion bestående av professionella och direktören
- I 9 kap. i förvaltningsstadgan bestäms om
 - landskapets affärsverk och deras uppgiftsområden
 - direktionernas sammansättning, uppgifter och befogenheter
 - affärsverksdirektörernas uppgifter och befogenheter

13 kap. Särskilda bestämmelser

§ 103 Landskapsfullmäktiges utskott

- Landskapsfullmäktige kan ordna sitt interna arbete på ett ändamålsenligt sätt
- Den "beredande utskottsmodellen" är en organisationsmodell för politisk ledning (inga bestämmelser i landskapslagen)
 - förbättrar fullmäktigeledamöternas möjligheter att påverka beredningen av ärendena
 - utskotten behandlar strategiska ärenden som landskapsfullmäktige ska behandla och följer upp verkställigheten antingen före eller efter beredningen i landskapsstyrelsen
 - utskotten har ingen beslutanderätt

Mallen har beretts av

- Kirsi Mononen, ansvarig beredare, KF
- Riitta Myllymäki, KF
- Leena Hoppu-Mäenpää, KF (avtalsstyrning)
- Sari Korento och Marja-Liisa Ylitalo, KF (ekonomi och kontroll)
- Mervi Kuittinen och Eeva Mäenpää, FM
- förvaltningsnätverket och gruppen för vägkarta inom förvaltningen
- Landskapsförbundens HR-grupp, Lauri Niittylä, KT (befogenheter i personalfrågor)
- Avsikten är att i slutet av april ge ut ett utkast för kommentarer allmänt på webben: kommunforbundet.fi och alueuudistus.fi

Närmare upplysningar:

Kirsi Mononen, 050 512 6452, kirsi.mononen@kommunforbundet.fi

Riitta Myllymäki, 050 349 5460, riitta.myllymaki@kommunforbundet.fi

